

28.09.2023 r.

Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie lubuskim w 2022 r.

-131,9 mln zł
Wynik budżetów JST

Jednostki samorządu terytorialnego (JST) uzyskały dochody o 6,1% wyższe niż w 2021 r. W tym samym czasie ich wydatki wzrosły o 14,0%. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego wyniósł minus 131,9 mln zł wobec 460,4 mln zł w 2021 r.

Dane zawarte w niniejszym opracowaniu dotyczą dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego w województwie lubuskim, tj. gmin (80), powiatów (12), miast na prawach powiatu (2) oraz województwa lubuskiego w 2022 r. Informacje obejmujące dochody i wydatki gmin przedstawiono z wyłączeniem dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. Miasta na prawach powiatu realizują równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządzają jeden budżet, więc dochody i wydatki dla tej kategorii jednostek podano łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

1. DOCHODY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM

W 2021 r. dochody JST wyniosły łącznie 8887,8 mln zł i były o 6,1% wyższe w porównaniu ze zrealizowanymi w 2021 r. Z ogółu dochodów JST w województwie ponad połowę (55,7%) stanowiły dochody gmin. Dochody miast na prawach powiatu stanowiły 24,1% dochodów JST w województwie, dochody powiatów – 12,5%, a województwa – 7,7%.

Dochody jednostek samorządu terytorialnego ogółem w porównaniu z 2021 r. wzrosły o 6,1%

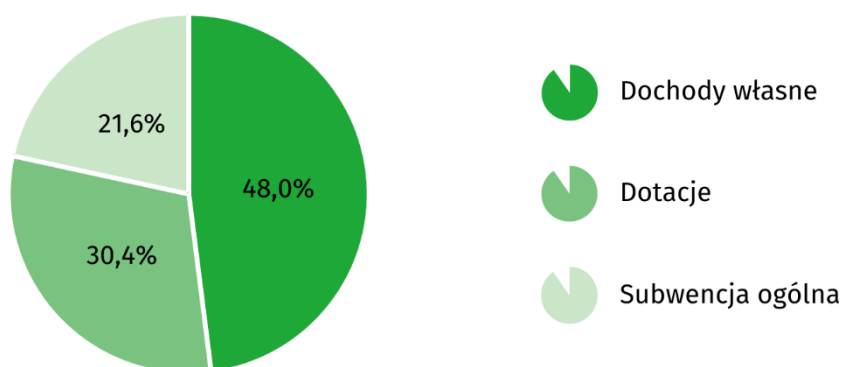
Tablica 1. Dochody jednostek samorządu terytorialnego w 2022 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	W mln zł	Ogółem = 100	2021 = 100
Ogółem	8887,8	100,0	106,1
Gminy razem	4951,3	55,7	107,4
miejskie	845,0	9,5	102,9
miejsko-wiejskie	2691,3	30,3	106,8
wiejskie	1415,0	15,9	111,5
Miasta na prawach powiatu	2143,5	24,1	101,8
Powiaty	1108,4	12,5	106,6
Województwo	684,6	7,7	110,7

Wzrost dochodów zaobserwowano w budżetach JST wszystkich szczebli podziału administracyjnego. Największy odnotowano w budżetach gmin wiejskich (o 11,5%) oraz województwa (o 10,7%). Dochody budżetów gmin miejsko-wiejskich oraz powiatów wzrosły odpowiednio o 6,8% i 6,6%, a gmin miejskich i miast na prawach powiatu o 2,9% oraz o 1,8%.

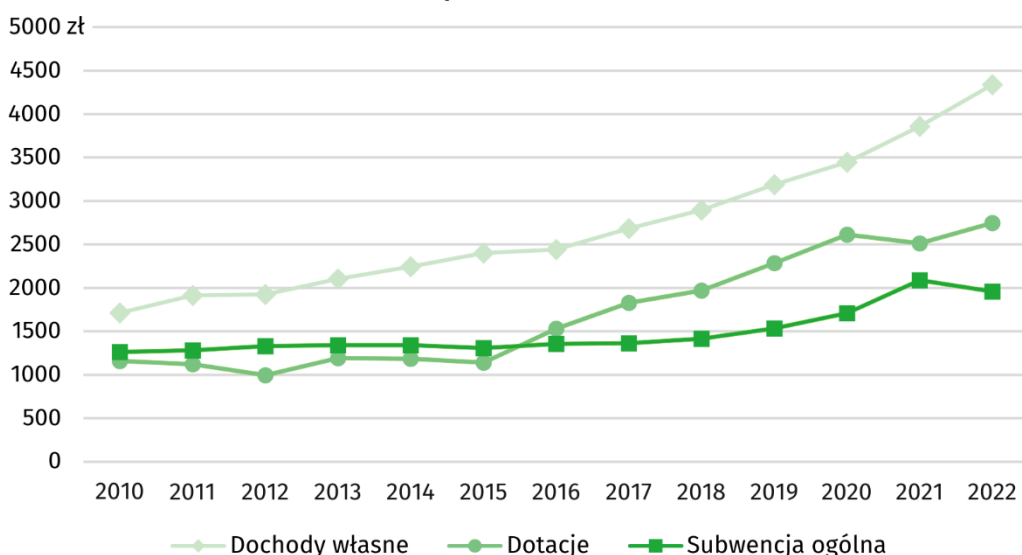
W 2022 r. w strukturze dochodów ogółem JST 48,0% stanowiły dochody własne. Było to o 2,4 p. proc. więcej niż przed rokiem. Dalsze 30,4% stanowiły dotacje (o 0,7 p. proc. więcej niż w poprzednim roku), a 21,6% subwencja ogólna (o 3,1 p. proc. mniej).

Wykres 1. Struktura dochodów jednostek samorządu terytorialnego w 2022 r.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody własne budżetów JST w województwie lubuskim w 2022 r. wyniosły 4338 zł, tj. o 12,4% więcej niż przed rokiem. Subwencja ogólna w przeliczeniu na 1 mieszkańca miała wartość 1959 zł (tj. zmniejszyła się w porównaniu z 2021 r. o 6,2%). Natomiast dotacje w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2747 zł (tj. wzrosły w ujęciu rocznym o 9,3%).

Wykres 2. Dochody jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca

1.1. DOCHODY WŁASNE

W 2022 r. dochody własne budżetów JST wyniosły 4263,0 mln zł, tj. wzrosły w porównaniu z rokiem poprzednim o 11,6%.

W budżetach gmin dochody własne stanowiły średnio 49,5% ogółu dochodów, przy czym ich największy udział zanotowano w dochodach gmin miejskich (56,0%). W dochodach budżetów gmin miejsko-wiejskich odsetek dochodów własnych wyniósł 49,3%, a gmin wiejskich – 46,2%.

Spośród wyróżnionych kategorii dochodów własnych, w strukturze dochodów ogółem gmin województwa lubuskiego największy udział miały dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (16,5%) oraz z tytułu podatku od nieruchomości (12,9%). Znaczący udział w strukturze dochodów budżetów gmin miały tzw. pozostałe dochody (11,0% ogółu dochodów gmin) oraz dochody z majątku (5,0% ogółu dochodów gmin).

W ogóle dochodów budżetów powiatów dochody własne stanowiły 41,5%, w tym 20,6% – dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych.

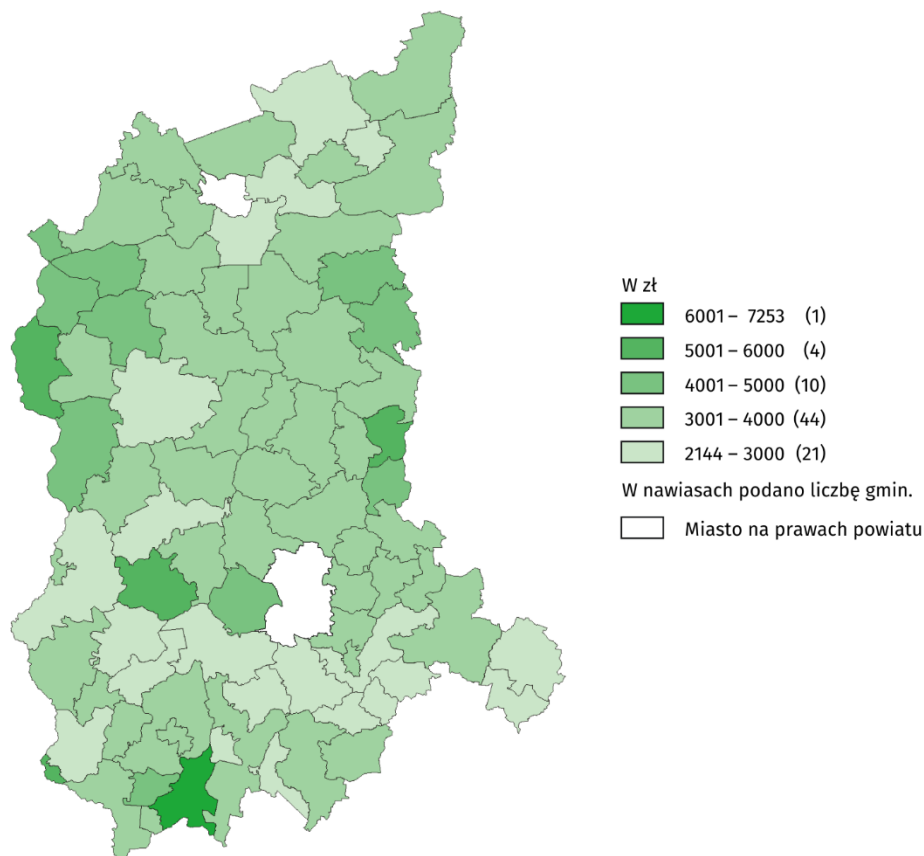
W budżecie województwa odsetek dochodów własnych w 2022 r. wyniósł 41,2%, w tym 23,3% – z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych, a 10,3% – z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Dochody własne stanowiły 48,0% ogółu dochodów JST w województwie

Tablica 2. Dochody własne jednostek samorządu terytorialnego w 2022 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miejsko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	4263,0	2453,1	473,0	1326,3	653,8	1068,6	459,5	281,8
W % dochodów ogółem	48,0	49,5	56,0	49,3	46,2	49,9	41,5	41,2
w tym: Udział w podatku dochodowym:								
od osób prawnych	2,8	0,8	1,4	0,8	0,4	1,8	0,8	23,3
od osób fizycznych	17,8	16,5	17,4	15,3	18,3	21,9	20,6	10,3
Podatek:								
rolny	0,5	0,9	0,0	1,0	1,4	0,0	-	-
leśny	0,3	0,5	0,0	0,5	0,8	0,0	-	-
od nieruchomości	9,6	12,9	16,1	12,9	10,8	9,9	-	-
od środków transportowych	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,7	-	-
od czynności cywilno-prawnych	0,9	0,9	1,1	0,9	0,9	1,4	-	-
Dochody z majątku	3,6	5,0	7,4	5,8	2,0	2,4	0,7	1,3
Pozostałe dochody	11,7	11,0	11,6	11,0	10,7	11,0	19,4	6,3

Mapa 1. Dochody własne gmin na 1 mieszkańca w 2022 r.

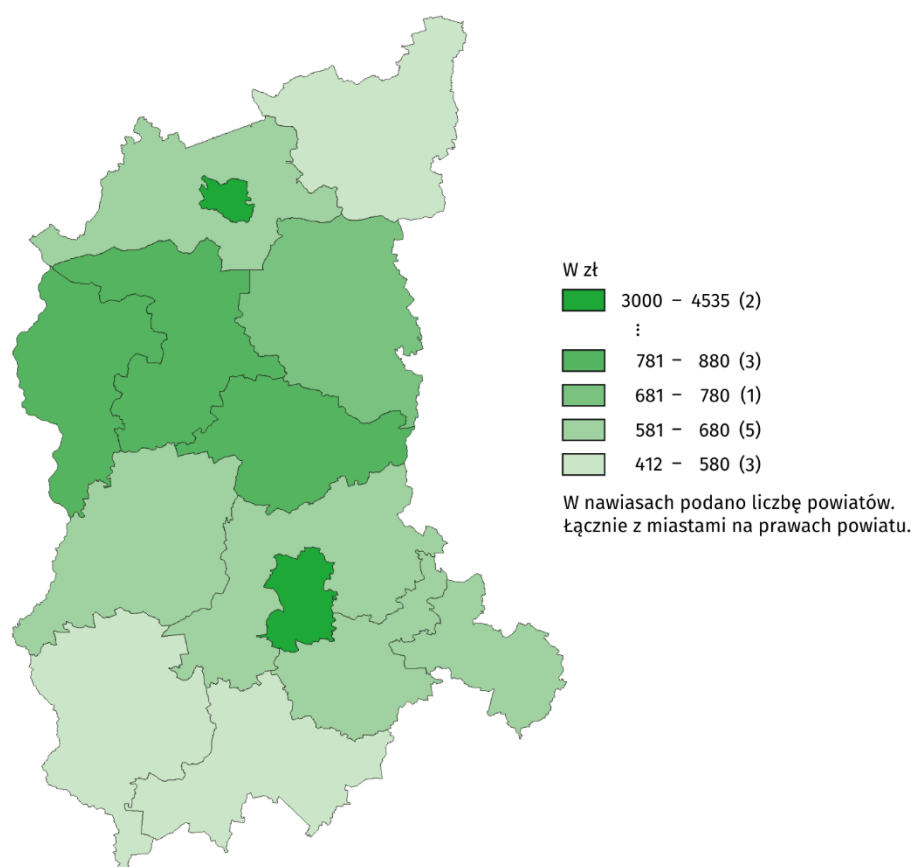
W 2022 r. najwyższe dochody własne w przeliczeniu na 1 mieszkańca zanotowano w miastach na prawach powiatu – w wysokości średnio 4160 zł, tj. o 6,8% wyższe w stosunku do poprzedniego roku).

Dochody własne budżetów gmin na 1 mieszkańca wyniosły średnio 3380 zł i były o 15,4% większe niż przed rokiem. Dochody gmin miejskich na 1 mieszkańca wyniosły 3514 zł (wzrost o 8,6% względem poprzedniego roku), gmin miejsko-wiejskich – 3345 zł (wzrost o 13,7%), a gmin wiejskich – 3358 zł (wzrost o 24,8%).

Spośród gmin w województwie lubuskim najwyższe dochody własne na 1 mieszkańca w 2022 r. zanotowano w gminie Iłowa (7253 zł). Wysokimi dochodami własnymi w przeliczeniu na 1 mieszkańca odznaczały się także gminy: Bobrowice (5444 zł), Łęknica (5411 zł), Zbąszynek (5199 zł) oraz Słubice (5165 zł). Najniższe dochody na 1 mieszkańca odnotowała gmina Wschowa (2144 zł), a niskie dochody własne charakteryzowały gminy: Kozuchów (2272 zł), Małomice (2353 zł), Strzelce Krajeńskie (2369 zł), Siedlisko (2372 zł) i Stare Kurowo (2379 zł).

W budżetach powiatów dochody własne na 1 mieszkańca wyniosły 633 zł i były o 17,9% większe niż w poprzednim roku. Z kolei dochody własne budżetu województwa wyniosły 287 zł i były o 2,2% większe niż przed rokiem.

Mapa 2. Dochody własne powiatów i miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w 2022 r.

1.2. SUBWENCJA OGÓLNA

Dochody budżetów JST w 2022 r. z tytułu subwencji ogólnej wyniosły 1925,0 mln zł, tj. o 6,9% mniej niż w poprzednim roku, a ich udział w ogóle dochodów JST wyniósł 21,7% (wobec 24,7% przed rokiem).

Środki z tytułu subwencji ogólnej pochodziły głównie z jej części oświatowej, przyznawanej m.in. na utrzymanie szkół publicznych oraz na doksztalcanie i odprawy nauczycieli. W 2022 r. wielkość tej subwencji wyniosła 1354,8 mln zł, tj. 15,2% ogółu dochodów budżetów JST.

Subwencja ogólna w największym stopniu wspiera budżety powiatów. W 2022 r. w tej formie do budżetów powiatów wpłynęło łącznie 386,0 mln zł, co stanowiło 34,8% ogółu ich dochodów. W części oświatowej subwencji, przeznaczonej na utrzymanie szkół ponadpodstawowych, szkolnictwa specjalnego oraz placówek całodobowego pobytu uczniów (bursy, internaty) wpłynęło łącznie 282,1 mln zł, tj. 25,5% ogółu dochodów powiatów. Część wyrównawcza

Dochody własne budżetów jednostek JST na 1 mieszkańca były wyższe w stosunku do poprzedniego roku

Dochody budżetów JST z tytułu subwencji ogólnej były w 2022 r. mniejsze niż w poprzednim roku

subwencji ogólnej finansująca świadczenia z pomocy społecznej i zmniejszająca dysproporcje poziomu dochodów gmin, powiatów i województw stanowiła 6,4% dochodów powiatów, a część równoważąca przyznawana powiatom na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej oraz w związku ze zróżnicowaniem sieci dróg powiatowych wyniosła 2,6%.

W porównaniu z 2021 r. dochody powiatów z tytułu subwencji ogólnej zmniejszyły się o 1,4%, w tym dochody w ramach uzupełnienia subwencji ogólnej o 85,5%. Wzrost odnotowano w części oświatowej (o 6,4%), części równoważącej (o 6,0%) oraz części wyrównawczej (o 0,1%).

W dochodach budżetów województwa, miast na prawach powiatu oraz gmin udział subwencji ogólnej wyniósł odpowiednio: 29,3%, 21,4% i 17,8%. W większości typów JST zanotowano spadek dochodów w ramach subwencji ogólnej w porównaniu z 2021 r.: w budżetach gmin – o 11,1%, w budżetach miast na prawach powiatu – o 7,3% i w budżetach powiatów – o 1,4%. Wzrost dochodów zaobserwowano w budżecie województwa (o 4,6%).

W dochodach miast na prawach powiatu część oświatowa subwencji ogólnej stanowiła 19,7%, a w budżetach gmin 12,8%. W porównaniu z 2021 r. dochody te wzrosły zarówno w przypadku miast na prawach powiatu, jak i gmin odpowiednio o 7,4% i 6,2%.

Z kolei w budżecie województwa największą część subwencji ogólnej stanowiła jej część wyrównawcza, tj. 19,0% ogółu dochodów budżetu województwa. Część oświatowa subwencji stanowiła 2,7% ogółu dochodów budżetu województwa.

Tablica 3. Subwencja ogólna w 2022 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miejsko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	1925,0	879,1	129,1	486,7	263,3	459,2	386,0	200,7
W % dochodów ogółem	21,7	17,8	15,3	18,1	18,6	21,4	34,8	29,3
Część:								
wyrównawcza	4,9	4,7	2,1	4,7	6,3	0,1	6,4	19,0
oświatowa	15,2	12,8	12,8	13,1	12,2	19,7	25,5	2,7
regionalna	0,1	-	-	-	-	-	-	1,9
Uzupełnienie subwencji ogólnej	0,6	0,1	0,3	0,1	0,0	0,1	0,4	5,7

1.3. DOTACJE

W 2022 r. dotacje ogółem w budżetach JST w województwie lubuskim wyniosły 2699,8 mln zł, tj. wzrosły w porównaniu z poprzednim rokiem o 8,6%. Udział dotacji w ogóle dochodów JST zwiększył się w skali roku o 0,7 p. proc. do 30,4%.

Większość wpływów w formie dotacji stanowiły dotacje celowe (24,4% ogółu dochodów JST), w tym dotacje z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej (13,8%) oraz na zadania własne (2,1%). Dalsze 5,9% dochodów JST zapewniły łącznie dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 klasyfikacji budżetowej¹.

Dotacje stanowiły ponad 30% ogółu dochodów JST w województwie

¹ Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi lub płatności w ramach budżetu środków europejskich

Najwyższy udział dotacji w dochodach ogółem zanotowano w budżecie gmin – 32,7%. Były to głównie dotacje z budżetu państwa na zadania w zakresie administracji rządowej i na zadania własne, które stanowiły odpowiednio 15,9% i 2,4% ogółu dochodów gmin oraz dotacje §§ 205, 625 – 2,8%.

W strukturze dochodów miast na prawach powiatu dotacje stanowiły 28,7%, w tym dotacje celowe – 19,0%, a dotacje §§ 205, 625 – 9,7%. W ogóle dochodów budżetów powiatów dotacje stanowiły średnio 23,7%, w tym dotacje celowe 22,2%, a dotacje §§ 205, 625 – 1,5%. W strukturze dochodów budżetu województwa dochody z tytułu dotacji stanowiły 29,5%, w tym dotacje celowe 8,1%, a dotacje §§ 205, 625 – 20,1%.

W 2022 r. dochody z tytułu dotacji wzrosły w porównaniu z 2021 r. (o 8,6%), w tym m.in. dotacje z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie zadań własnych (o 34,6%) oraz na realizację zadań własnych z paragrafów 205 i 625 klasyfikacji (o 45,1%). Zmniejszyły się natomiast dotacje na realizację zadań własnych z paragrafów 200 i 620 (o 18,9%).

W 2022 r. odnotowano wzrost dochodów z tytułu dotacji we wszystkich typach JST, w tym w największym stopniu zwiększyły się dotacje w budżecie województwa (o 36,0%). Dotacje w budżetach gmin były o 9,2% wyższe niż przed rokiem, a w budżetach miast na prawach powiatu oraz powiatów kolejno o 2,8% i 2,7%.

Z ogółu dotacji dla JST w województwie lubuskim prawie 60% stanowiły dotacje dla gmin, w tym ponad 32% dla gmin miejsko-wiejskich

Tablica 4. Dotacje w 2022 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miejsko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	2699,8	1619,1	242,8	878,3	497,9	615,8	262,9	202,1
W % dochodów ogółem	30,4	32,7	28,7	32,6	35,2	28,7	23,7	29,5
Celowe	24,4	29,5	26,0	29,3	32,0	19,0	22,2	8,1
z budżetu państwa	16,0	18,4	17,9	18,8	17,9	14,3	14,3	6,4
w tym na zadania: z zakresu administracji rządowej	13,8	15,9	15,5	16,3	15,6	12,7	10,8	6,0
własne	2,1	2,4	2,4	2,4	2,3	1,6	3,3	0,2
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	0,4	0,2	0,5	0,1	0,2	0,3	1,5	-
otrzymane z państwowych funduszy celowych	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,7	1,0
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań	0,5	0,2	0,3	0,1	0,2	0,1	2,8	0,7
§§ 200, 620	0,3	0,4	0,9	0,3	0,3	0,0	0,0	1,3
§§ 205, 625	5,6	2,8	1,8	3,1	2,9	9,7	1,5	20,1

1.4. DOCHODY NA FINANSOWANIE I WSPÓŁFINANSOWANIE PROGRAMÓW I PROJEKTÓW UNIJNYCH

W 2022 r. dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 548,3 mln zł, co stanowiło 6,2% ogółu dochodów JST. Były to tzw. płatności w zakresie budżetu środków europejskich (w kwocie 463,3 mln zł), środki z budżetu państwa lub inne, przekazane jako współfinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE (24,9 mln zł) oraz środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych (60,0 mln zł).

W porównaniu poprzednim rokiem dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych zwiększyły się o 37,4%. Wzrost środków wyniósł: w budżetach miast na prawach powiatu – 59,5%, w budżetach gmin – 43,7% oraz w budżecie województwa – 38,8%. W budżetach powiatów odnotowano spadek o 50,1%.

Największy udział dochodów na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych zanotowano w budżetach miast na prawach powiatu – 38,3%. W budżetach gmin udział ten wyniósł 31,0%, a w budżecie województwa 26,8%. Najmniejszy udział zanotowano w budżetach powiatów (na poziomie 3,9%).

Z ogółu dochodów na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych niemal 85% stanowiły tzw. płatności w zakresie budżetu środków europejskich

Tablica 5. Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w 2022 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miejsko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	548,3	169,8	23,1	94,7	52,0	209,9	21,6	147,0
W % dochodów ogółem	6,2	3,4	2,7	3,5	3,7	9,8	2,0	21,5
Środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych	0,7	0,4	0,1	0,3	0,6	0,1	0,8	4,5
Środki z budżetu państwa lub inne przekazane jako współfinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	0,3	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	2,7
Płatności z budżetu środków europejskich	5,2	3,0	2,6	3,2	3,0	9,6	0,9	14,3

2. WYDATKI JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM

W 2022 r. wydatki JST wyniosły 9019,7 mln zł, tj. o 14,0% więcej niż w poprzednim roku. W strukturze wydatków 81,7% stanowiły wydatki bieżące, a 18,3% – wydatki majątkowe. W stosunku do 2021 r. wydatki bieżące wzrosły o 11,3%, a wydatki majątkowe o 27,9%.

Wydatki JST były wyższe w stosunku do poprzedniego roku o 14,0%

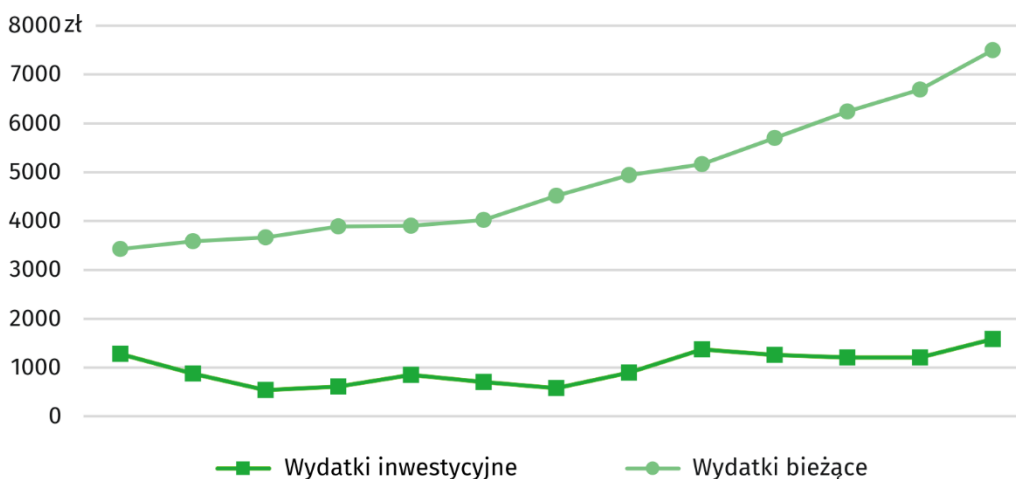
Wydatki JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 9179 zł (tj. o 1182 zł na 1 mieszkańca więcej niż w 2021 r.), w tym wydatki bieżące 7498 zł (tj. o 806 zł na 1 mieszkańca więcej niż w poprzednim roku). Wydatki majątkowe w 2022 r. zrealizowane zostały na poziomie 1681 zł na 1 mieszkańca (tj. o 376 zł na 1 mieszkańca więcej niż w poprzednim roku).

Wydatki JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 9179 zł, tj. o ok. 15% więcej niż przed rokiem

Tablica 6. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego w 2022 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	W mln zł	Ogółem = 100	2021 = 100
Ogółem	9019,7	100,0	114,0
Gminy razem	4966,7	55,1	114,8
miejskie	826,1	9,2	105,1
miejsko-wiejskie	2724,6	30,2	115,1
wiejskie	1416,0	15,7	120,5
Miasta na prawach powiatu	2252,8	25,0	108,6
Powiaty	1114,0	12,3	115,8
Województwo	686,2	7,6	125,1

Wykres 3. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca

2.1. WYDATKI BIEŻĄCE

Wydatki bieżące JST osiągnęły łącznie poziom 7367,7 mln zł (81,7% ogółu wydatków JST), tj. o 11,3% więcej niż w roku poprzednim. Wydatki bieżące jednostek budżetowych oraz dotacje były wyższe niż przed rokiem o odpowiednio 15,2% i 7,6%. Odnotowano spadek wydatków na świadczenia osób fizycznych w stosunku do poprzedniego roku o 2,5%.

W 2022 r. wydatki bieżące stanowiły ponad 80% ogółu wydatków JST

Największy udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem notuje się w budżetach powiatów. W 2022 r. odsetek ten wyniósł 83,4% (5,1 p. proc. mniej niż w 2021 r.). W budżetach gmin wydatki bieżące stanowiły 82,9% ogółu wydatków (1,8 p. proc. mniej), a w budżetach miast na prawach powiatu 82,5% (0,3 p. proc. mniej). Udział wydatków bieżących w budżecie województwa zmniejszył się o 3,8 p. proc. do poziomu 67,1%.

W 2022 r. wydatki bieżące w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły we wszystkich typach JST, przy czym najwyższe odnotowano w miastach na prawach powiatu w wysokości 7235 zł (o 9,4% wyższe niż przed rokiem). Wydatki bieżące gmin na 1 mieszkańca wyniosły 5676 zł (tj. o 13,1% więcej niż w 2021 r.), przy czym najwyższe były w gminach wiejskich – 5770 zł (o 16,2% wyższe niż przed rokiem). W gminach miejsko-wiejskich wydatki bieżące na 1 mieszkańca wyniosły 5760 zł, a w gminach miejskich 5294 zł (tj. były wyższe odpowiednio o 13,7% i 6,6%). Wzrost wydatków bieżących w przeliczeniu na 1 mieszkańca w budżetach powiatów wyniósł 9,8% do 1280 zł, natomiast w budżecie województwa 19,2% do 469 zł.

Tablica 7. Wydatki bieżące w 2022 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miejsko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	7367,7	4119,4	712,6	2283,6	1123,3	929,1	1858,6	460,6
W % wydatków ogółem	81,7	82,9	86,3	83,8	79,3	82,5	83,4	67,1
w tym:								
Dotacje	7,6	5,0	7,7	5,0	3,3	9,5	4,0	26,0
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	17,4	24,6	22,3	24,7	26,0	13,5	3,3	1,0
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	55,5	52,3	55,3	53,0	49,3	58,3	75,0	38,3
w tym:								
wynagrodzenia	28,7	25,5	27,6	25,6	24,0	30,1	47,4	17,5
w tym osobowe	13,9	11,6	12,8	11,4	11,4	13,1	25,7	14,3
pochodne od wynagrodzeń	5,4	5,1	5,4	5,2	4,9	5,6	7,7	3,2
w tym składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy	5,3	5,0	5,3	5,1	4,8	5,5	7,6	3,2
zakup materiałów i usług	18,2	18,7	20,1	19,1	17,1	20,2	14,2	14,6
Obsługa długu publicznego	1,2	1,0	0,9	1,2	0,8	1,3	1,1	1,8

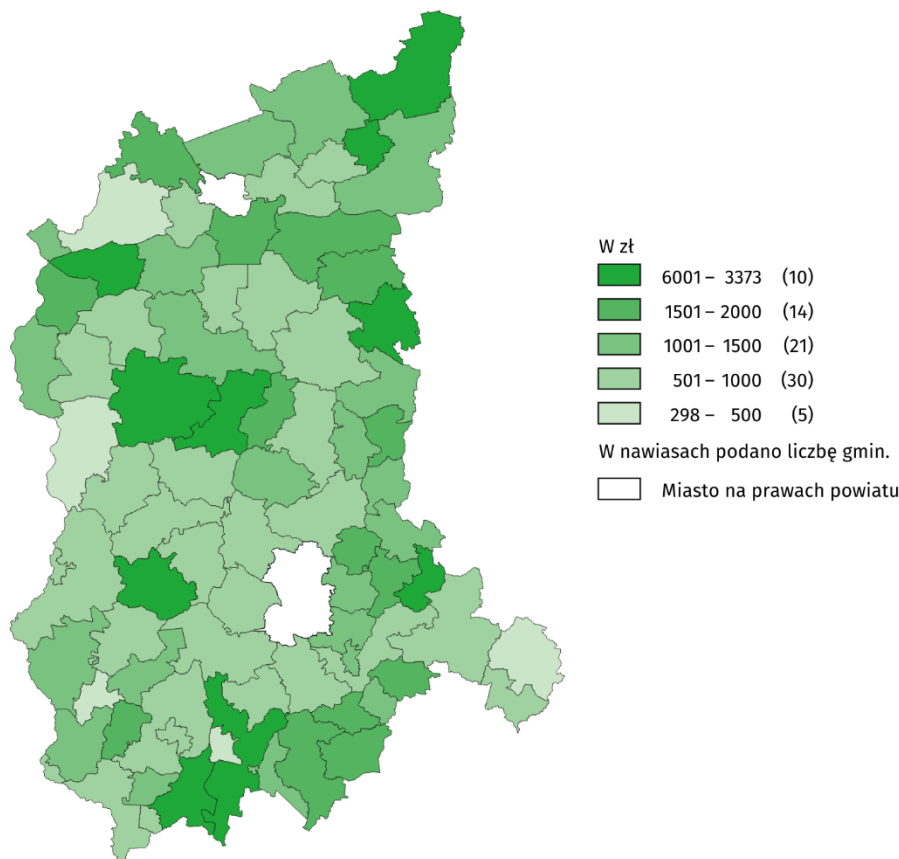
2.2. WYDATKI MAJĄTKOWE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

W 2022 r. wydatki majątkowe stanowiły 18,3% ogółu wydatków JST (wobec 16,3% w 2021 r.) i wyniosły 1651,9 mln zł (w tym 1553,4 mln zł stanowiły wydatki inwestycyjne). W porównaniu z poprzednim rokiem wydatki majątkowe wzrosły o 27,9%, a inwestycyjne o 30,3%.

Wydatki inwestycyjne budżetów gmin były o 33,2% wyższe niż przed rokiem. W gminach miejsko-wiejskich zanotowano wzrost wydatków inwestycyjnych o 39,4%, w gminach wiejskich o 35,3%, a w gminach miejskich o 10,3%. W budżetach powiatów wydatki inwestycyjne zwiększyły się o 68,3%. Wzrost wydatków inwestycyjnych odnotowano także w budżetach miast na prawach powiatów (o 7,4%) oraz w budżecie województwa (o 41,5%).

W 2022 r. wydatki inwestycyjne były większe niż w poprzednim roku

Mapa 3. Wydatki inwestycyjne gmin na 1 mieszkańca w 2022 r.

Największy udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem notowano w budżecie województwa, na poziomie 32,9% (było to o 3,8 p. proc. więcej w porównaniu z poprzednim rokiem). Zwiększył się także udział wydatków inwestycyjnych w ogóle wydatków budżetów powiatów (o 5,1 p. proc. do 16,5%) oraz gmin (o 2,2 p. proc. do 15,8%). Z kolei w strukturze wydatków budżetów miast na prawach powiatu udział wydatków inwestycyjnych zmniejszył się o 0,2 p. proc. do 15,9%.

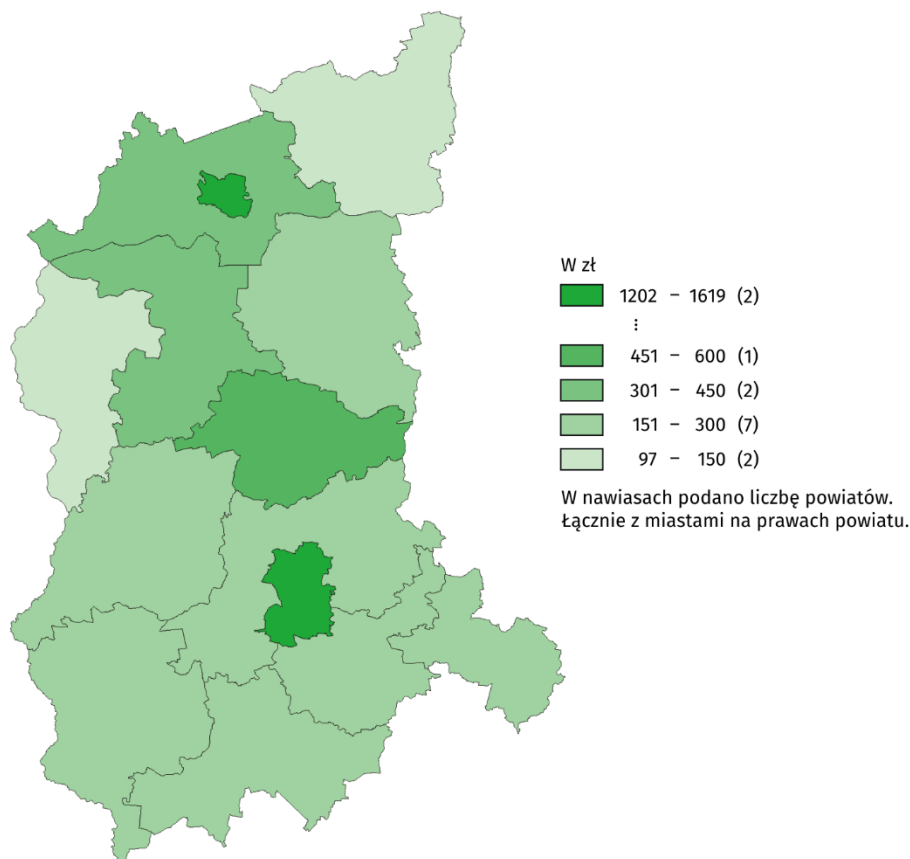
W 2022 r. wydatki inwestycyjne w przeliczeniu na 1 mieszkańca były wyższe we wszystkich typach JST

Najwyższe wydatki inwestycyjne w przeliczeniu na 1 mieszkańca zrealizowały miasta na prawach powiatu - 1392 zł (co oznacza wzrost o 8,5% w skali roku). Wydatki inwestycyjne gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 1083 zł (wzrost o 33,9%). Wydatki inwestycyjne powiatów i województwa wyniosły kolejno 253 zł i 229 zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wzrost o 69,3% oraz 42,4%).

Tablica 8. Wydatki majątkowe w 2022 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miejsko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	1651,9	847,3	113,5	441,1	292,7	394,2	185,0	225,5
W % wydatków ogółem	18,3	17,1	13,7	16,2	20,7	17,5	16,6	32,9
w tym inwestycyjne	17,2	15,8	13,0	14,9	19,3	15,9	16,5	32,9

Mapa 4. Wydatki inwestycyjne powiatów i miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w 2022 r.

2.3. WYDATKI JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW

Z ogółu wydatków JST, najwięcej zrealizowano w dziale oświata i wychowanie – 2467,5 mln zł (tj. 27,4% ogółu wydatków JST). Wydatki w dziale transport i łączność w wysokości 1135,5 mln zł stanowiły dalsze 12,6% ogółu wydatków JST, a w dziale rodzina w kwocie 1092,5 mln zł – 12,1%. Udziały wydatków w pozostałych działach klasyfikacji budżetowej nie przekraczały 10% ogółu wydatków JST. Były to m.in. wydatki w dziale administracja publiczna (9,9% ogółu wydatków JST), pomoc społeczna (7,1%), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (6,7%) oraz pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (6,6%).

Ponownie w większości działów klasyfikacji budżetowej zanotowano wzrost wydatków JST w porównaniu z poprzednim rokiem. Wzrost zanotowano m.in. obsługa długu publicznego – ponad 2,5-krotny, kultura fizyczna – o 36,2% oraz w dziale transport i łączność – o 32,2%. Spadek wydatków odnotowano m.in. w dziale rodzina – o 33,7%, ochrona zdrowia – o 13,3% oraz turystyka – 10,8%.

W budżetach gmin w największym stopniu wzrosły wydatki klasyfikowane w działach: obsługa długu publicznego (ponad 2,5-krotnie), kultura fizyczna (o 36,1%), bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa (o 31,2%) i pomoc społeczna (o 29,2%). Spadek wydatków odnotowano m.in. w działach rodzina (o 34,8%) oraz turystyka (o 13,5%).

W budżetach powiatów największy wzrost dotyczył wydatków na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (ponad 3,5-krotny), a największy spadek na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (o 78,4%). W miastach na prawach powiatu wzrost wydatków nastąpił m.in. w dziale obsługa długu publicznego (ponad 5,5-krotny). Spadek wydatków odnotowano m.in. w dziale nauka (o 52,4%).

Z kolei w budżecie województwa w największym stopniu wzrosły wydatki m.in. na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową (ponad 67,5-krotnie) oraz przetwórstwo przemysłowe (niemal 17-krotnie). Zmniejszyły się natomiast m.in. wydatki na gospodarkę mieszkaniową (o 76,8%) i pomoc społeczną (o 74,0%).

Jednostki samorządu terytorialnego od lat najczęściej środków wydatkują w działach: oświata i wychowanie, transport i łączność oraz rodzina

Tablica 9. Struktura wydatków według działań w 2022 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miejsko-wiejskie	wiejskie			
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	1,5	2,3	0,0	1,4	5,3	0,0	0,5	1,7
Transport i łączność	12,6	6,9	7,0	6,2	8,2	14,9	13,3	44,9
Turystyka	0,3	0,5	0,4	0,6	0,2	0,0	0,0	0,2
Gospodarka mieszkaniowa	2,5	3,1	2,1	3,5	2,7	2,1	2,6	0,1
Działalność usługowa	0,6	0,4	0,3	0,4	0,3	0,5	1,8	0,1
Administracja publiczna	9,9	9,7	8,0	9,5	11,1	6,3	11,6	20,7
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2,1	1,1	1,0	1,2	1,1	1,9	7,6	1,0
Obsługa długu publicznego	1,2	1,0	0,9	1,2	0,8	1,3	1,1	1,8
Oświata i wychowanie	27,4	27,8	30,5	28,0	25,8	33,8	27,4	3,2
Ochrona zdrowia	1,5	0,6	0,8	0,6	0,4	1,0	2,4	8,0
Pomoc społeczna	7,1	6,8	8,2	6,8	6,0	7,3	12,3	0,5
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	6,6	9,2	5,6	9,2	11,2	2,7	4,9	3,3
Edukacyjna opieka wychowawcza	1,5	0,2	0,1	0,2	0,1	2,3	6,2	1,2
Rodzina	12,1	15,2	16,2	15,5	14,2	11,5	6,8	0,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	6,7	8,7	8,6	9,7	6,8	7,4	0,1	0,3
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3,0	3,5	3,3	3,3	3,9	1,9	0,5	7,2
Kultura fizyczna	2,9	2,9	6,8	2,5	1,2	4,5	0,5	2,2
Pozostałe	0,5	0,1	0,2	0,2	0,7	0,6	0,4	3,4

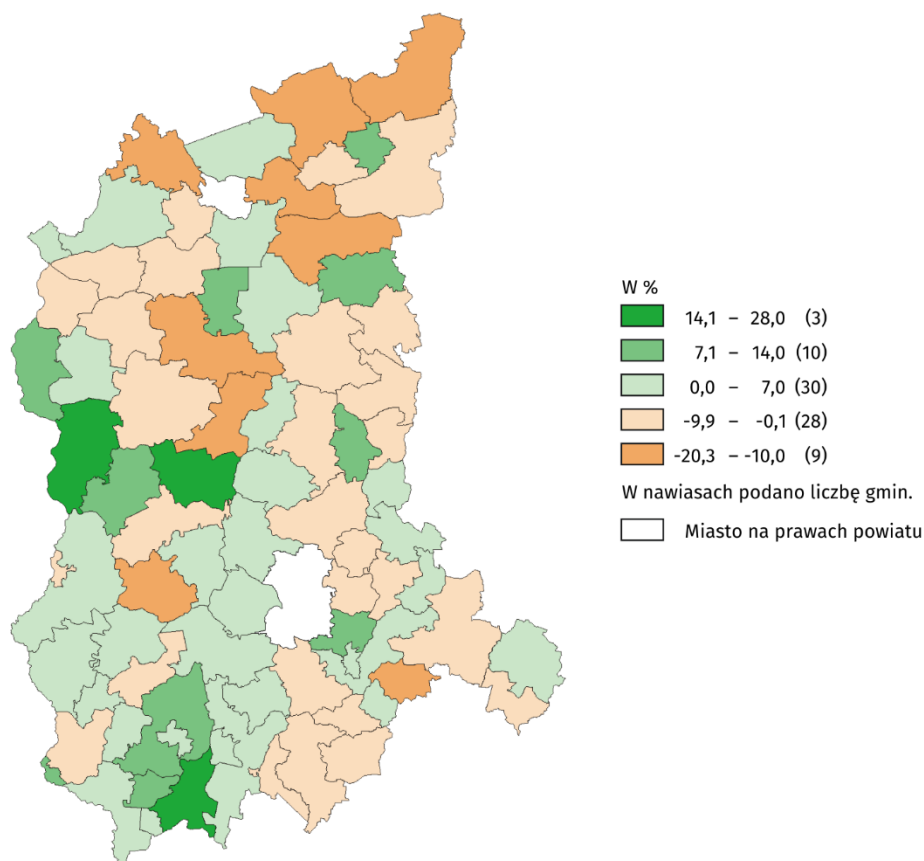
3. WYNIKI FINANSOWE BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

W 2022 r. wynik finansowy budżetów JST ukształtował się na poziomie minus 131,9 mln zł. Relacja wyniku do dochodów wyniosła minus 1,5%, tj. pogorszyła się w porównaniu z 2021 r. Przed rokiem wynik budżetów JST wyniósł 460,4 mln zł, a relacja wyniku do ogółu dochodów JST wyniosła 5,5%.

Relacja wyniku do dochodów JST w 2022 r. wyniosła minus 1,5%, tj. pogorszyła się w porównaniu z 2021 r. (5,5%)

Wynik budżetów gmin województwa lubuskiego wyniósł minus 15,4 mln zł (wobec 282,2 mln zł w poprzednim roku). Spośród 80 lubuskich gmin (bez miast na prawach powiatu), w 43 gminach rok budżetowy zamknięto nadwyżką budżetową o łącznej wysokości 135,3 mln zł. W pozostałych 37 gminach zanotowano deficyt budżetowy w wysokości minus 150,6 mln zł. W poprzednim roku nadwyżkę dochodów nad wydatkami o łącznej wartości 311,8 mln zł zanotowano w 69 gminach, a deficyt o łącznej wysokości minus 29,6 mln zł – w 11 gminach.

Mapa 5. Relacja wyniku finansowego do wykonanych dochodów gmin w 2022 r.

W 2022 r. relacja wyniku ogółem do dochodów ogółem gmin wyniosła minus 0,3%, wobec 6,1% przed rokiem. Największy ujemny wynik budżetowy zanotowano w gminie Skwierzyna (stanowił 20,3% jej dochodów budżetowych). Gminy o największej nadwyżce budżetowej to Iłowa (28,0%) oraz Cybinka (19,7%).

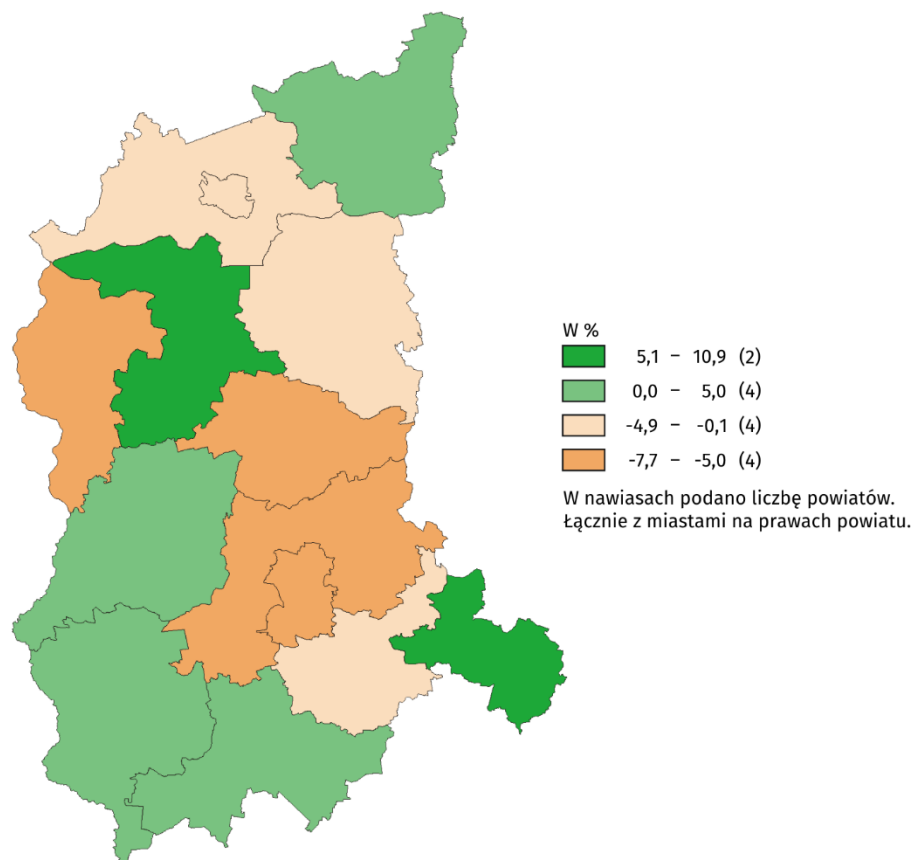
W miastach na prawach powiatu zanotowano deficyt budżetowy, który wyniósł minus 109,3 mln zł (wobec nadwyżki w poprzednim roku w wysokości 31,5 mln zł), a relacja wyniku do dochodów wyniosła minus 5,1% wobec 1,5% przed rokiem.

Łączny wynik budżetów powiatów wyniósł minus 5,7 mln zł (wobec 77,0 mln zł w 2021 r.), a relacja wyniku do dochodów powiatów wyniosła minus 0,5% (wobec 7,4% w poprzednim roku). Spośród 12 powiatów w województwie lubuskim, w 6 zanotowano nadwyżkę budżetową o łącznej wartości 21,4 mln zł, a w kolejnych 6 powiatach deficyt budżetowy w wysokości minus 27,1 mln zł. Relacja wyniku do dochodów ukształtowała się na poziomie od minus 7,7% w powiecie słubskim do 10,9% w powiecie wschowskim.

W budżecie województwa zanotowano deficyt budżetowy w kwocie minus 1,6 mln zł (wobec 69,7 mln zł przed rokiem). Relacja wyniku do dochodów województwa wyniosła minus 0,2% (wobec 11,3% w poprzednim roku).

W 2022 r. odnotowano ujemne wartości relacji wyników do dochodów ogółem we wszystkich typach JST

Mapa 6. Relacja wyniku finansowego do wykonanych dochodów powiatów i miast na prawach powiatu w 2022 r.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

Dyrektor Roman Fedak
Tel: 68 322 31 12

Rozpowszechnianie:
Lubuski Ośrodek Badań Regionalnych

Tel: 68 322 31 28

Współpraca z Mediami:

tel.: (+48 68) 322 31 12

e-mail: SekretariatUSZGR@stat.gov.pl

 zielonagora.stat.gov.pl

 @ZielonaGoraSTAT

 @UStatZielonaGora

Powiązane opracowania

[Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie lubuskim w 2021 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

[Strateg](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Budżet jednostki samorządu terytorialnego](#)

[Dochody jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dochody własne jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dotacje celowe](#)

[Dotacje celowe z budżetu państwa](#)

[Dotacje celowe z funduszy celowych](#)

[Podatek](#)

[Podatek dochodowy od osób fizycznych](#)

[Podatek dochodowy od osób prawnych](#)